

Ako vo filme: Vyhľadávači Boha

Mudrci nechali za sebou mnohé veci, aby hľadali Kráľa Židov: domov, priateľov, vlastné istoty... Ale vnútorná túžba, ktorá ich priviedla na cestu, vyústila do gesta, ktorým prejavili to jediné dôležité v ich živote: „Padli na zem a klaňali sa mu“ (Mt 2,11).

04.01.2025

Do Jeruzalema práve dorazila
nápadná sprievodná karavána.
Cudzinci prechádzajú úzkymi

uličkami a sledujú ruch mesta. Pravdepodobne sa k nim doniesli príbehy o hrdinských činoch židovského národa. A teraz títo tajomní návštevníci môžu na vlastné oči vidieť symboly tohto mesta: hradby a chrám. Napriek tomu sem neprišli zo zvedavosti. Precestovali stovky kilometrov, pretože chcú vzdať poklonu kráľovi Židov, ktorý sa práve narodil. Preto zamieria na miesto, kde očakávajú, že ho nájdu: do kráľovského paláca.

„Videli sme na východe jeho hviezdú a prišli sme sa mu pokloniť“ (Mt 2,2). Týmito slovami sa predstavili v paláci. Možno si predstavovali, že ich prítomnosť tam bude úplne prirodzená. Ak sa práve narodil ten, ktorého už tak dlho očakávali, bolo logické, že ho ľudia prídu pozdraviť. Avšak „keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a celý Jeruzalem s ním“ (Mt 2,3). Správa sa rýchlo šírila. Návšteva týchto exotických

cudzincov spôsobila malý rozruch. Preto sa Herodes rozhodol zvolať kňazov a zákonníkov, aby sa pokúsil pochopiť, čo sa deje.

Herodesa nezaujímal ten domnelý kráľ. Svoju moc si zaistil pod dohľadom Oktávia Augusta, ktorý mu zaručoval bezpečnosť a dane. Každý nepokoj mohol ohroziť jeho vládu. Jeho prioritou teda bolo udržať veci po starom. Tieto Božie prísluby zaznamenané prorokmi boli pre upevnenie židovskej národnej identity v poriadku, pokiaľ zostávali vzdialené a nejasné. Ale Kristus narušil jeho plány. Uznanie Krista za kráľa by znamenalo riziko, opustenie vlastných istôt a prijatie „nepredvídaných udalostí, ktoré nie sú na mape pokojného života. Ježiš sa nechá nájsť tým, ktorí ho hľadajú, ale aby ste ho našli, musíte sa pohnúť, vykročiť. Nečakať; riskovať. Nezostať stáť; ísť dopredu. Ježiš je náročný: tomu, kto ho hľadá,

navrhuje, aby opustil pohodlie
svetských istôt a príjemné teplo
svojich krbov“^[1]. Znamená to,
skrátka, vydať sa na cestu, ako to
urobili mudrci.

Nádejný pohľad na svet

Zákonníci a kňazi neváhali potvrdiť,
že Mesiáš sa narodí v Betleheme,
pretože tak povedal prorok Micheáš:
„A ty, Betlehem, Efrata, primalý si
medzi tisícami Júdu; z teba mi vyjde
ten, čo má vládnuť v Izraeli a jeho
pôvod je odpradávna, odo dní
večnosti“ (Mich 5,1). Títo muži veľmi
dobre poznali Písmo. Presne vedeli
všetky odkazy týkajúce sa Mesiáša.
Pravdepodobne vo svojich životoch
často rozjímali o jeho príchode.
Niektorí dúfali, že príde čo najskôr;
iní možno s istým sklamaním,
pretože očakávali, že ich zachráni
pred rímskou nadvládou.

Avšak napriek tomu, že mali
naplnené proroctvá tak blízko,

izraelskí mudrci tej doby ich nedokázali rozpoznať. Títo cudzinci museli pricestovať, aby sa ubezpečili, že kráľ Židov sa už narodil. Židia, zvyknutí byť predmetom Božej priazne, vyvolený národ, nositeľmi jeho veľkosti, videli, že to bol pohanský národ, ktorý im oznámil Radostnú novinu, na ktorú čakali celé stáročia. „Národy prichádzajú k tvojmu svetlu,“ povedal Izaiáš, „králi k žiare, čo ti vzišla“ (Iz 60,3).

Proroctvá sa naplňali doslovne, ale slepota ich srdc im bránila prijať ohlasovanie týchto cudzincov.

Títo mudrci nepatrili k izraelskému ľudu. Prišli z východu, teda spoza hraníc Rímskej ríše. Možno boli Peržania, muži venujúci sa astronómii a vede. Na prvý pohľad to boli najmenej vhodné osoby na ohlasovanie príchodu Mesiáša. Boh sa im neprejavil tak, ako sa prejavil Izraelu. Ale Božie plány boli oveľa väčšie, než si títo zákonníci dokázali

predstaviť. Nový Boží ľud už nemal byť obmedzený na jeden národ, ale mal ponúknuť spásu všetkým národom. Už nemalo existovať žiadne rozdelenie medzi ľuďmi. „Cudzincov, čo lipnú k Pánovi, aby mu slúžili,“ prorokoval Izaiáš, „... zavediem na svoj svätý vrch a rozradostím ich v svojom dome modlitby“ (Iz 56,6-7).

Mať nádejný pohľad na svet znamená objavovať dobro, ktoré má každá spoločnosť; s optimizmom pozerať na hodnoty každej kultúry. „Všetko je vaše,“ píše svätý Pavol, „vy však patríte Kristovi a Kristus Bohu“ (1 Kor 3,22-23). V tejto realite sa tešíme z radosti druhých, užívame si všetky dobré veci, ktoré nás obklopujú, a cítime sa oslovení výzvami našej doby. A práve základom tohto nádejného pohľadu je Boh, ktorého hľadali mudrci; „ale nie hocijaký boh, ale Boh, ktorý má ľudskú tvár a miloval nás až do

krajnosti, každého z nás osobitne a celé ľudstvo ako celok“^[2].

Sme tým, po čom túžime

„Tu si dal Herodes potajomky zavolať mudrcov a podrobne sa ich povypytoval, kedy sa im zjavila hviezda. Potom ich poslal do Betlehema a povedal: „Chodte a dôkladne sa vypytujte na dieťa. Keď ho nájdete, oznámte mi, aby som sa mu aj ja šiel pokloniť““ (Mt 2,7-8). Hoci Herodesove úmysly neboli úprimné, jeho pokyny opäť zapálili srdcia mudrcov: už vedeli, ako pokračovať na svojej ceste.

Mudrci sa neuspokojili s pohodlným životom, ktorý viedli vo svojej krajine, pravdepodobne so značnými majetkami a vysokou spoločenskou prestížou. Boli to „vyhľadávači Boha“^[3]. Preto je možné, že po príchode do Jeruzalema, keď nevedeli, ako ďalej, pocítili sklamanie. Ale hneď ako objavili

cestu, ktorá ich mala priviesť ku kráľovi, opäť pocítili radosť, ktorá im dodala silu pokračovať v ceste.

Túžba klaňať sa tomu, kto dával zmysel ich životom, bola väčšia ako túžba po bezpečí a istotách. Práve tento vnútorný impulz ich viedol cez stovky kilometrov a neznáme územia. „Boh nás totiž takých stvoril: sme utkaní z túžby; orientovaní, ako mudrci, k hviezdám. Bez zveličovania môžeme povedať, že sme tým, po čom túžime. Pretože práve túžby rozširujú náš pohľad a poháňajú náš život za hranice: za hranice rutiny, za hranice otupeného života pohlteného konzumným správaním, za hranice unavenej a opakujúcej sa viery, za hranice strachu z riskovania a angažovania sa pre dobro druhých“^[4].

Mudrci boli rozhodnutí nájsť tohto kráľa za každú cenu. Boli presvedčení, že „ani púšť, ani búrky,

ani pokoj oázy“^[5] im nezabránia v tom, aby našli Ježiša. „Nechceli iba vedieť. Chceli spoznať pravdu o nás, o Bohu a o svete. Ich vonkajšia púť bola vyjadrením ich vnútorného putovania, vnútorného hľadania ich srdc“^[6]. Preto „keď zbadali hviezdu, nesmierne sa zaradovali“ (Mt 2,10). Neboli svedkami Pánových divov, ktoré sa opisujú v Starom zákone. Ani nezažili zázraky, ktoré neskôr videli Ježišovi súčasníci. Stačila im hviezda, aby ich naplnila radosťou. Milovali neznámeho Boha, hoci ho ešte nevideli. Nakoniec to bolo to, po čom túžili, odkedy opustili svoje domovy.

Akt spravodlivosti

„Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu“ (Mt 2,11). Títo múdri muži pokľakli pred novorodencom. Tam, v jasliach, sa nachádzal kráľ. Už ho nemuseli hľadať medzi

súhvezdiami na nebeskej oblohe:
mali ho pred sebou, blízkeho, ktorý
sa stal Dieťaťom.

Všetko, čo zažili v posledných
týždňoch – radosť pri pohľade na
hviezdu, únavu z cesty, pochybnosti
po príchode do Jeruzalema –
dostávalo svoj zmysel v prítomnosti
tohto kráľa. Túžba spoznať Boha,
ktorá ich priviedla k tomu, aby
opustili svoj domov, ich priviedla k
adorácii. Zažili, ako Ježiš uzdravil ich
najhlbšie túžby. Možno ich životy
predtým smerovali k uspokojeniu
iných, bezprostrednejších potrieb:
spoločenského uznania, bohatstva,
pohodlia... Ale v tom momente
objavili, že jediné dôležité je
oslavovať Boha. „Náš poklad je tu,
uložený v jaslach. Je to Kristus a
naňho sa má zamerať všetka naša
láska, lebo kde je tvoj poklad, tam
bude aj tvoje srdce (porov. Lk
12,34)“^[7].

Mudrci, ktorí už vstúpili do tejto logiky života, ktorá presahuje základné potreby, mu priniesli svoje dary: zlato, kadidlo a myrhu. Pravdepodobne by Márii a Jozefovi poslúžil iný druh darov; niečo, čo by pomohlo proti chladu alebo na výživu dieťaťa. V tom momente nepotrebovali kadidlo a myrhu, a možno ani zlato nemohlo okamžite pomôcť. Avšak „tieto dary majú hlboký význam: sú aktom spravodlivosti. Podľa mentality vtedajšieho času na Východe predstavujú uznanie osoby ako Boha a kráľa: ide teda o akt podriadenosti. Chcú tým povedať, že od tejto chvíle darcovia patria panovníkovi a uznávajú jeho autoritu“^[8].

Mária je prekvapená, keď vidí, ako pod jej strechu vstupuje táto družina. Zvyknutá premýšľať vo svojom srdci o všetkom, čo sa deje, možno si spomenie na toto proroctvo: „Vtedy uvidíš a zažiariš, triasť a šíriť sa ti

bude srdce, veď sa k tebe obráti
bohatstvo mora, poklady národov
prídu k tebe. Záplava tiav ťa pokryje,
ťavätá Madiánu a Efy, všetci prídu zo
Sáby, zlato a tymian prinesú a
zvestujú slávu Pánovu“ (Iz 60,5-6).
Ona, ktorá je v Betleheme len
nazaretská žena, tá, ktorá musela
porodiť v maštali, vidí, ako sa títo
mudrci klaňajú jej synovi a uctievajú
ho ako pravého Boha.

Intenzívne ticho zaplňa malú
miestnosť. Iba radostné zvuky
Dieťaťa, ktoré drží v náručí, možno
prerušia toto ticho a ešte viac očaria
srdcia mudrcov. Nečakali toto, no
svetlo viery im otvára oči. Nemajú
slová ani pojmy, ktorými by
vysvetlili, že toto dieťa, ktoré na nich
hľadá a hrá sa s prstami svojej matky,
je ich Kráľ, ich Boh. Ale je to tak. A
klaňajú sa mu.

Títo, ktorí hľadajú Boha a sú zvyknutí
ho vyhľadávať na nebi a v stvorení,

majú teraz pred sebou božskú
múdrost, tajomnú a skrytú. A vidia ju
stelesnenú v človeku. Múdrost na
nich hľadá, robí grimasy a usmieva
sa. Možno najodvážnejší z nich,
naklonený, zanechá bozk na rukách
matky. A po prvýkrát sa jedno srdce
modlí týmito slovami: *Sedes
Sapientiae!* - Sídlo múdrosti!

[1] Pápež František, Homília, 6-I-2018.

[2] Benedikt XVI, Encyklika *Spe salvi*,
č. 31.

[3] Benedikt XVI, Homília, 6-I-2013.

[4] Pápež František, Homília, 6-I-2022.

[5] Sv. Josemaría, *Íst' s Kristom*, č. 32.

[6] Benedikt XVI, Homília, 6-I-2013.

[7] Sv. Josemaría, *Íst' s Kristom*, č. 35.

^[8] Benedikt XVI, Homília, 6-I-2010.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-
filme-vyhľadavaci-boha/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-filme-vyhľadavaci-boha/) (06.08.2025)